

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda, in Scholis Medicorum, die Mercurii vigeſimâ-quartâ Decembris M. DCC. XXXII.

M. JOANNE-BAPTISTA CHOMEL, Conſiliario & Medico Regis ordinario, è Regiâ Scientiarum Academiâ Veterano, Doctore Medico, Præſide.

An cauſa Vitæ, cauſa Mortis?

I.

COELESTIA proſpiciens homo Cœleſtibus addicitur. His in terris errabunda ſublimioris auræ particula argilloſæ cuidam portioni ad tempus fuit alligata, non affixa in æternum. Abſit tamen credere Corpus humanum, caducam peregrinantis Animæ navicellam, ſuis non eſſe numeris abſolutum. Eſt veluti Mundus in Mundo, magnitudine non dignitate diſſimilis. In exteriori pauliſper conquieſcas habitu. Aptiſſima quidem omnium membrorum diſpoſitio, egregia capitis collocatio. Quam ſuper femora truncus aſſidet eleganter! Quàm appoſitè brachia humeris adnata, brachiiſque appenſæ manus! Quàm bellè

colorata Cutis ! Quàm venuſta totius imago ! At quid tandiu corticem mireris? Intima properes curioſiùs perſcrutari : ſolidorum & fluidorum adamuſſim ordinatam compagem explora. Hîc, haud ſecus atque baſis ſubjecta ædibus, corpori ſuſtinendo ſtabiliendoque firma ſtant oſſa : ne ſedibus excidant, validis inter ſe nectuntur vinculis; ne facilè frangantur, lentam fovent ſorbentque medullam; ne motibus exſiccentur levigatæ Cartilagines, unctuosâ rigantur *Synoviâ*. Sed ne tanta ſimul amplectere; ſiſte gradum. Incaſsùmne ſua verberat latera Cor, perpetuum illud mobile, in medio corpore veluti appenſum? ex uberrimo ſinu Vitæ fons ſalit purpureus latex. Quantus rivulorum ex tam fauſtâ ſcaturigine emergentium numerus ! Quanta varietas ! Nunc opportunâ deoſculatione ſe ſibi invicem affigentes, ad eandem tendunt plagam; nunc ſe ſemet-ipſos fugitantes, varias proſequuntur vias. Hi partes quaſdam vix ſalutantes, alias benigno ditant rore; illi vagabundum rapientes liquorem paterno eum refundunt gremio. Trahit quemque ſua facultas : omnes indefeſſe agunt. O quàm purpureum hunc laticem inenarrabili inſequimur voluptate! Huic ſe ſubducit viſceri, amicè illud ingreſſurus; in hoc tenuis, in illo ſpiſſior, in alio flaveſcens, ſub variis adrepit formis, tenuiſſimoque evaneſcit halitu. Attamen effectus tam ſtupendos proprio marte non exerit ſanguis; non tanta ſolus ſuſtinet : alterno gaudet imperio cum fibris motricibus; hæ variis intricatæ vel extenſæ modis membranas efformant, fulciendis contegendiſque fluidis accommodatas, faſciculoſ-ve (muſculos vocant) componunt, figurâ, mole, & vi, pro partium ſitu & earum functione diſcrepantes. Cavitates quidam dilatant, eaſdem ſtringunt nonnulli; trahunt hi, retinent illi : variis quoque legibus obligantur. Hîc pro nutu voluntatis ducuntur; illic voluntatem diffitentes Dominam famulari recuſant, *Mechaniſmo* tantùm inſervientes : quidam inter iſtos medium tenent; at omnes à nervis, fidelibus Animæ habenis, motum accipiunt & alacritatem. Afficiuntur nervi, Anima ſentit; his vivificâ ſpirituosè tumentibus Lymphâ, ſtat jucundum Corporis cum Animâ commercium.

I I.

EX eodem luto pars omnis eſt fabrefacta, at diverſo modificata artificio. Ex hâc ſtupendâ varietate manat Oſſium dura coagmentatio, compacta Carnium ſtructura, flexilis & elaſticus Vaſorum orbis, ſtrictus Renum textus, vaſculoſa Teſtium compages, ſpongioſum Pulmonis *parenchyma*, mollis & pulpoſa Cerebri ſubſtantia, muſculoſum Cordis robur, reticuloſa Cutis directio. Æque profectò mirabils ſymmetrica hujus exigui Corporis diſtributio, ac totius Orbis ampliſſimus ordo. Ibi ſtaticæ, hydraulicæque omnes machinæ longè latèque diffunduntur; at in Corpore humano reconduntur intimiùs; Trochleas enim, Vectes, Receptacula, Syphones, Anthlias, Liquores, Trabes, Antennas, Molas, atque Funes, & quidquid mechanicis tenetur Legibus, utiliter in eo aſſervat humana Natura : hæc partes iſtas non ſinit indecorâ marceſcere deſidiâ. Suum cuique exequendum aſſignat opus. Solida amico cum fluidis aſſociata vinculo fulciunt, continent, & ſervant, fluida nutriunt, & augent; accipit hæc pars, illa excipitur; hæc regit illam, hanc illa viciſſim moderatur; omnes alternatim movent & moventur; at nullum inſurgit dominium; mutuò munere obligari amant; momentaneâ vice cauſæ fiunt & effectus; nil ſine conſenſu. Liquores ſolidorum impulſu

adjuti canaliculis vel exilioribus pleno feruntur alveo. Solida à fluidis ſuſtentata opportunam ab iis mutuantur flexilitatem, benignoque gaudent elatere. Hinc manat functionum ſtabilitas, integritas ſecretionum, excretionumque libertas; hinc vitales motus, nutrienſque calor; hinc corporis æquilibrium; hinc tandem alacritas individui, ſanitatiſque vigor. At Eheu! Quid hæc Corporis humani concinnitas tantis elata laudibus? Quid organa hæc inſtructiſſima? nisi fictile Vas ad interitum præceps.

III.

CADUCUM eſt quidquid ortum habet. Omne vivens interitui acquieſcit, quem ſi velis in aliquantulum retrahere, ſobrius eſto. Ignis cito citiùs exinguendi ſcintillas fove, non ſuſcita: at immortalitatem ne ſtolidus affectes. Non facient ut ſtet in perpetuùm Corpus Mædeides herbæ; non Latrocinatus ſanguis ſanguini transfuſus; extraneas hic ſibi non arrogat opes. Ipſamet Medica Virtus, Mortem in offenſo pede currentem ſiſtit tantum, non fugat; hæc autem tela contorquet Giganteos debellatura niſus. Mille Mortis cauſas circumferimus. Res *Non-naturales* dictæ variè corpus afficiunt. Sæpius cum illo blande agunt, ſæpius illud malè torquent: corpus enim pede non pulſant æquo. Modò vitam tuentur, modò gravi eam petunt ictu. Hinc motus adaugentur citiùs, vel tardiùs imminuuntur; hinc genuinus alteratur calor; hinc impuræ fiunt ſecretiones. Plus juſto, vel debiliùs ſanguinem verberant vaſa; vel cruor languidiùs vehitur, vel vehementiùs turgeſcit. Fibræ nimis tenſæ, vel relaxatæ nimis, rorem inſanè repellunt, aut inutiliter admittunt. Sic noxam inferunt quæ nobis erant proficua. Stupeas ergo in prolixiorem Vitam non in citam Mortem.

IV.

NON à ſolis exterioribus imminet machinæ periculum. In ſinu noſtro, ut Vitæ ſic Mortis cauſas fovemus. Ex ipſis Vitæ fontibus corpus haurit ſui annihilationem. Vita in motu poſita eſt; motu principia Vitæ diſſolvuntur. Partium ex quibus Vita emergit indeſinens alteratio, fluidorum quotidiana colluvies, ſolidorum exſiccatio continua, ineluctabilem nobis accerſunt moriendi neceſſitatem. An à ſolidis omnis mali fomes? an à fluidis Vitæ corrumpantur penetralia? ne ambigatur: ab utriſque Vita pendet, ab utriſque Mors erit. Solida elaterio gaudentia, ſuccum ſenſim ſine ſenſu ſuos ſubeuntem poros, libenter admittunt, & ita explicari amant; hinc corporis accretio, quæ ſuis demum circumſcribitur terminis. Proh dolor! Eadem tunc ferunt vulnus quæ antea ferebant opem: Cor enim ictibus repetitis ſalutarem ad partes protrudit ſuccum; at motu perenni, feliciter partibus agglutinatum divellit. Calor ſanguini fluiditatem fibriſque flexilitatem impertit; idem verò diſſipat liquores, exſiccatque fibras. At, inquies, imminentem ruinam arcet nutritio, partes ab innumeris Machinæ punctis avolantes, novarum appoſitione, continuò reſarciens. Quid inde? Cordis, vaſorumque totus ille vigor fibris explicandis hactenus impenſus, accretione licet perfectâ, non idcirco imminuitur. Vis ipſa quâ ſuccus truditur in poros, fibras jam ſatis extenſas, nimiò plus extendit; ſuperſtes quoque calor benignam earum depauperat mollitiem, rigeſcunt itaque paulatim, paulatimque tonum amittunt ſolidorum orbes. Fluidorum caterva languidius pellitur; hinc ſtaſis ſtagnatioque corruptionis parens: hinc extre-

mitates algent obstructæ : tenuia præpediuntur perspirationis oscula, retrogrediensque sanguis ramulos collaterales permeat solos ob inexsuperabilem in extremis resistentiam. Res ideo quæ in commercium venerunt pares, etiam si per initia non luculenter se vicissim demoliantur, diuturnitate tamen disparili proportione evadunt, & sic infelix editur decretio Mortis prænuntia.

V.

ÆTAS ætati succedit sed cunctis labitur temporibus. In doloribus homo paritur. Vagiens in lucem prodit. Acutissima inter Mortis spicula, vacillans crescit corpus : hos si pertranseat scopulos securus, corroboratur magis, at nihilominus vehementioribus offertur procellis ; effrænatæ Juventutis dat colla jugo. Per fugiens istud temporis curriculum, Mors ludendo diris eum cruciat morbis. Hujus præcipiti impetu exagitatur nimis, sæpius occumbit: cui si se subducat adhuc, gradum conscendit virilem ; ibi, lapsas ætates non longo prospiciens intuitu, in nova trahitur pericula, futura præsentit, at hæc, præ timore, velis obtendit etiam densioribus. Inane luctamen ! Ecce enim ; curva venit tacito pede Senectus. Ut hieme folia arbores, ita nunc calvum verticem albi deserunt capilli. Intersecant vultum rugæ. Pendula fit sub mento cutis. Stillant nares ; inexplanata vox ore balbutitur edentato ; surdescunt aures, ceterique sensus hebetes facti, miserè distrahuntur : faciles tunc oboriuntur lacrymæ, ineptique excutiuntur risus. Tripes ideoque magis ac magis tremulum animal factus homo, tardo difficilique titubat passu, at vacillationem brevì lapsus insequitur. Prostrata exarescunt membra. Anhelans pectus impedita fugit suspiria. Insensilis intercluditur perspiratio ; incertaque secernendorum cohors hæret in limite. Arteriæ osseam quasi nactæ duritiem, nec liquores trudunt, nec liquoribus cedunt ; hi vero eglaciati stant immobiles. Polipofus evadit sanguis. Emaciata flaccescit caro. Aggravatæ concidunt palpebræ ; excavatique oculi lucem quamvis ægrè ferentes, luce tamen orbantur ægrè. Interrogatus tunc silet pulsus, fugit calor, perit motus, obrepensque somnus irrevocabilis Corpus occupat anile.

Ergo, causa Vitæ, causa Mortis.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI

M. Antonius Casamajor.	*M. Ludovicus-Petrus le Hoc, Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castelleto.*	*M. Joannes-Franciscus Couthier.*
M. Raymundus de la Riviere.	*M. Antonius-Nicolaus Guenault.*	*M. Joannes-Baptista Mongin, Chirurgiæ Gallicæ Professor & Medicus Regis ordinarius.*
M. Franciscus-Josephus Hunauld, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius, in Horto Regio Anatomes & Chirurgiæ Prof.	*M. Joannes-Baptista Boyer.*	*M. Michael-Procope Couteaux.*

autor.

Proponebat Parisiis FRANCISCUS-FELICITAS COCHU San-Germanus in Laya, Baccalaureus Medicus, A. R.S.H. 1732. à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1732.